

KURENT

Izhaja 15. in 30. vsakega meseca.

Naročnina znaša letno 24 K, pol letno 12 K ter se pošilja na upravnišтво „Kurenta“, Marijin trg 8. — Rokopise sprejema uredništvo „Kurenta“ Marijin trg št. 8.

Posamezna številka velja 1 krono.

Leto II.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1919.

Št. 7.

Pomlad ob Soči.

Risal M. Gaspari.

Hodila sama sem ob Soči,
In gledala sem v gaj cvetoči,
Sem videla pomlad ki vstaja,
Ki vsa žari in v solne raji —

Pri tem pogledu žalost pade,
Kot starost v moje misli mlade.
In vsi cvetovi solnčnobeli,
So v črne križe dozoreli.

Tedenska kronika.

V Rusiji se boljševiki
zdaj gibljejo prav živo
in pravijo, da na pomlad
začno že z ofenzivo.

Celo že v Besarabiji
republiko imajo
in tudi po Rumuniji
pripravljajo že vstajo.

Pri Ogrih tudi je prevrat
in vladajo sovjeti,
zdaj grofi in baroni tam
ne smejo več živeti.

A židje so ostali tam
tem treba ni bežati,
saj z Ljeninom so „baratom“
zato žive med „brati“.

To na Hrvaškem tudi se
nekaterim prav dopade,
ker mislijo, da boljševik
lahko brez kazni krade.

To židom v Zagrebu je všeč,
oni so zadovoljni,
ker reda ne bo nikjer več,
njih žepi bodo polni.

Ti židje sploh, tam v Zagrebu
veliki so magnati —
in če nevarnost jim preti
si znajo pomagati.

Ker v Jugoslaviji dovolj
je kruha, špeha, vina,
odprla se je — njim v korist —
svobodna trgovina.

Zdaj vozijo se dan na dan
čez Maribor do Gradca —
za to, kar s saboj vozijo,
ne plačajo nič daca.

Ker žid je zvit: Tam v Zagrebu
je kos Jugoslovana,
a ko se v Gradec pripelja,
se dela Pangermana.

In zraven on je kavalir,
v uradu vse podplača —
in kjer je treba za svoj kšeft
dobi si pomagaca.

Zato zdaj v Jugoslaviji
draginja je velika,
najhujša pa je v Zagrebu,
ker tam je židov „dika“.

V Ljubljani sklicale so shod
uboge naše žene,
in rekle, da treba je,
da nekaj se ukrene.

Ukrene se pač marsikaj,
a kaj vse to pomaga,
dokler bo žid gospodoval —
bo mast še vedno draga.

Sicer pa upajmo, da bo
šlo kmalu kam na bolje,
saj vidimo — pri vladi vsaj —
že mnogo dobre volje.

Da so zaprli Radića
to daje mnogo nade,
ker glavna stvar je, kako nam
v Parizu stvar izpade.

„Kurent.“

Naša velikonočna.

Vi mislili ste, da bedni naš rod
je umrl po težki poti trpljenja,
in niste spoznali, da to je prehod,
s katerim življenje se šele začneja.

Res težek je bil naš križevi pot
a mi smo verjeli, da vodi v življenje,
kjer konec je zlobe, trpljenja in zmot,
kjer prišlo vstajenje bo in odrešenje.

In ko smo že rekli: »Dopolnjeno je«,
na Golgato našo vi ste pridri,
in ker je nam bilo še naše srce,
vi s sulico rano ob njem ste odprli.

Tako ste hoteli nas spraviti v grob,
in kamen težak ste na nas zavalili
in stražo postavili nam ste na rob,
da drugi bi nas ne osvobodili.

Vaš trud je zaman, ker prišel bo dan,
ko konec naše dozdevne bo smrti,
in vstajal na dan — bo Jugoslovan,
in vsi grobovi bodo — odprti! . . .

O takrat odvalil se kamen bo preč
in narod bo vstal iz tridnevnega groba,
ves v zarji Svobode zareč in blesteč,
da vas bo podrla njegova svetloba!

Kurent:

Koncert.

Ljudje prihajajo, prihajajo brez konca in kraja.
Veliko stolov je že. zasedenih in tisti, ki še niso, se
polnijo drug za drugim. Izpod stropa blesketa na vse
strani mogočen luster in lije ostro električno luč po
vseh stenah in kotih prostrane in bele dvorane. Tudi
po stenah gore luči in sijejo v one izpod stropa.

Spredaj na odru stoji odprt klavir in tik njega
stol. Oba čakata.

Gospodična Ana se je zamotila v garderobi in
zdaj hiti na svoj sedež, ker se boji, da bi kaj zamu-
dila. Pogleda svojo vstopnico, potem vrsto in takoj
najde sedež. Prosi par ljudi, da se ji umaknejo, rine
se mimo njih in sede. V naglici pogleda bluzo in po-
pravi ob strani čipke. Nato otiplje varno in prav na-
lahko frizuro. Zdi se ji vse v redu. Ozre se na levo
in desno, naprej in nazaj po toaletah in frizurah dam.
Ker ne opazi nič posebnega, se nasloni za nekaj časa
udobno nazaj in si nalahko oddahne. Toda takoj se
domisli na gospoda Izidorja, ki je rekel, da si kupi
prostor nekje blizu njenega. Dvigne glavo, pregleda
natančno vrste zadaj in spredaj, a ne najde tistega,
ki ga išče.

Občinstvo šumi, šepetaje in govori, bela galerija
je vsa črna ljudi, med steno in sedeži se vrste dolge
vrste živahnih dijakov in dijakinj. Pet, šest ljudi zasika,
na odru se prikaže virtuoz. Oblečen je v črno obleko
vestjo ima globoko izrezano, srajco belo kakor sneg.
Njegova stopala so nesorazmerno velika, da se zdi,
kakor bi bile noge v zabuhlih čevljih otečene. Roke
so močne, podolgovate, prsti rdeči in dolgi. Na obrazu
ni nič posebnega. Ustne vsakdanje, lica debela in

zdrava, oči skoro brez obrvi, lasje so rjavi srednje
dolgi in počesani nazaj.

Prikloni se in sede.

Pet, šest gospodov spet zabrlizga.

Virtuoz popravi stol, se pogladi po laseh, dene
nogo na pedal in prične. Udari prvič, drugič, tretjič,
četrtič, petič, udari, da je groza. Takoj na to prične
s pasažami, s silovitimi pasažami, ki se trkljajo vedno
od spodaj navzgor. Takih trkljanj sledi kakih dvajset.
Potem spet udari enkrat, dvakrat, trikrat, štirikrat,
petkrat, udari tako, da gospodična Ana vselej zameži.
Zdaj zanese roke čisto v gornje oktave in prične tam
enolično drobiti in drobiti in drobiti. Gospodična Ana
čaka kdaj bo nehal. Ali on drobi enakomerno naprej,
drobi in drobi in se ne zmeni ne za gospodično Ano,
ne za ostalo publiko. Pri tem gleda mrko in sovražno
v klaviaturo. Naenkrat zgane rami, dvigne hipoma roke
in vseka po basih, da se zgane polovica občinstva, ki
ni bila pripravljena na ta nenadani prevrat.

Cela stvar se prične, kakor se zdi, spet od kraja.
Virtuoz udari drugič, tretjič, četrtič, petič, udari, da
nagnejo vse nežnejše gospodične in gospe obenem
s temi udarci glave. Sledje spet pasaže od spodaj
navzgor, od spodaj navzgor, vselej s povdarjenimi
basi in dobro izraženim tistim zadnjim najvišjim tonom.
Gospodični Ani se zazdi, da nekdo na drugi strani
med sedeži stoji. Naglo se ozre in zagleda gospoda
Izidorja, velikega, v črno oblečenega, z velikim nosom
in redkimi lasmi. Tudi on jo zagleda in ji pokima,
tiho, pridržano, kakor se na koncertu spodobi. Gospo-
dična se nasmehne in si takoj predstavlja, kako je
stisnila pri tem oči in zategnila levi kot ustnic. Zdi se
ji, da je dobro napravila. Seže po robec, ga pritisne
na usta in prav tiho pokašlja. Otiplje z levico še fri-
zuro, nasloni se nazaj in gleda na oder.

Virtuoz brblja spet v najvišjih oktavah, brblja in brblja malo navzgor in spet malo navzdol. Mnogim poslušalcem je prijetno dremotno, kakor bi jim kdo enakomerno in nalahko brbal po lasih. Gospodična Ana povesi oči v naročje in se zamisli v gospoda Izidorja, ki ji je včeraj rekel: Vi ste padli v moje življenje kakor meteor! Pri tem je gledal poredno, kakor je njegova navada, in ne ve se, ali je mislil resno, ali se je nekoliko šalil. Kolikrat, o kako neštetokrat ji je že rekel, da jo ljubi, ali pri tem se je še vselej tako smejal, da ni bilo mogoče resno o tem govoriti. Enkrat menda pred šestimi dnevi, ko sta čakala v veži sama na teto, jo je poljubil. Brez besed, kar tako, toda resno. Ali takoj, ko jo je spustil, je vzkliknil: Kako se pa držiš, o sveti Ahscelj! In po teh besedah se je pričel tako smejati, da je bila še teta vsa radovedna in sitna.

Zdaj je virtuoz nepričakovano in tako vsekal, da se je gospodična Ana vsa stresla. Sunkoma je dvignila glavo, najprej pobledela in takoj nato zardela.

— Osel! je šepnila tako, da je ni nihče slišal.

Virtuoz je končal prvo točko programa, vstal se priklonil in hotel s svojimi zabuhlimi stopali oditi. Ali dvorana se je prebudila, dvignilo se je sto in sto rok in bilo drugo ob drugo. Dijaki ob obeh stenah so tolkli tudi z nogami in kričali na ves glas: Bis, bis!

Virtuoz je stal na koncu odra in se priklanjal. Z galerije mu je vrgla mlada dama rožo, ki je padla tik njega na oder. Pobral jo je z debelo in močno roko, nešel k nosu in poduhal. Pogledal je kvišku brez smehljaja ali kakega drugega izraza na obrazu in se spet priklanjal.

Nato je izginil.

Občinstvo se je pričelo pogovarjati, dame so si skrivaj ogledavale obleke. Gospodična Ana se je ozrla proti gospodu Izidorju. Zdelo se ji je, da čuti njegov pogled na svojem tilniku. Bilo je res, gledal jo je. Ko je videl, da ga je tudi ona poiskala, ji je šegavo pomelžiknil, kakor je bila njegova navada.

Dvorana le šumela. Gospodje so odhajali ven, kadili cigarete in se vračali na svoja mesta.

* * *

Gospod Izidor je skadil zunaj cigareto in se ravnokar vrnil. S prijaznimi prošnjami za oproščanje se je prerinil do svojega stola in sedel. Pogledal je sem, pogledal tja in ustavil oči na svetli in rdeči pleši debelega gospoda, ki je sijala dve vrsti pred njim. Kakšna pleša! Rdeča, gladka, prostrana, sijajna!

Gospodje, ki hodijo po koncertih, da brlzigajo, so storili svojo dolžnost. Zasikali so, da je letelo skozi ušesa.

Evo ga! Virtuoz poklada stopala kakor štruce in se bliža svojemu instrumentu. Dvorana zašumi in zaploska. Virtuoz se prikloni, sede, se napol dvigne, popravi stol, položi desno nogo na pedal, in se ozre po dvorani. V ušesa se zarezajo trije brlzigji in na-

stane tišina kakor v cerkvi med povzdigovanjem. Vse oči so uprte vanj, ki se je pogledal jezno in strogo v klaviaturo. Še en trenutek izgine v večnost in roke se dvignejo, prsti se zakrivijo in lopnejo to pot naravnost v sredo. Nekaj hipov mirujejo zajedini v klaviaturo, nato se energično dvignejo in roke se razdele v širokem razmahu. Ena se nameri na skrajno zgornjo in obe naenkrat usekata. A udarec je le trenoten in prsti obeh še hite proti sredini, pregibajoč se kakor noge stonoge. Tam ostanejo z močnejšim zadnjim pritiskom, a takoj na to se prične ista igra iznova. Desna udari spodaj, leva useka zgoraj in obe letita skupaj na sredo. To se ponovi kakih petnajstkrat. Nato se igranje umiri. Roke se umikajo prav počasi v srednjih legah.

Gospod Izidor poišče gospodično Ano in se zagleda v njen vrat. Malo žensk, si misli, ima tako lep tilnik, kakor ravno naša Ančka. Gladek je in vitek, koža po njem je taka, da bi lahko po njej pisal, a tisti puh, ki prihaja počasi v svetle lase, je zlat in pregrešen, da nikoli tega. Dekle je zdravo kakor breskev in bi se bilo že zdavnej možilo, č'a ni imelo smole in bi ne naletelo name, ki se za vse težko odločim, posebno pa še za sveti zakon. Da vidi drugi take prsi, take boke, tak vrat in tak obraz, ne pre-mišlja dolgo, temveč stori, kar je treba.

Zdaj useka virtuoz s tako močjo, da se zgane. Vsak se domisli, kje sedi in kaj je njegova dolžnost. Ta nas ima v pesteh, si smisli in se nasmehne gospod Izidor. Ko se skrivaj zamisliš v zadevo, ki ne spada v program današnjega koncerta, pa ti useka po klavirju, da se ti zmedejo možgani. No, prestali smo na svetu že marsikaj, gotovo prestanemo tudi ta koncert, ki ima svoj konec kakor vse, kar je minljivega.

Gospod Izidor se uda in gleda na oder. Virtuoz strmi v klaviaturo sprav risovskim pogledom. Z desno šviga po tipkah gor in dol kakor čarodej, a z desno seka med prste leve kakor strela. Klavir grmi kakor nevihta. Basi hrešče, drobni glasovi kričijo z visokimi glasovi vmes, kakor bi klicali na pomaganje. Toda virtuoz ne popušča, ne prizanaša. Desnica beži zdaj gor in zdaj dol, a levica seka vmes in leti nad njo po klaviaturi kakor ptica ujeta nad plenom.

Gospod Izidor začuti bolečine in se skloni naprej. Sedeti ne more več, če bi mogel malo ostati, ali na to ni vredno misliti. Za hip bolečina jenja, a naenkrat se spet pojavi. Nasloni se nazaj, upre desni komolec ob stol in se nagne ves tako, da je težišče na desni strani. Pogleda predse in vidi gospoda, ki se ravnokar preklada po stolu. Ozre se in vidi jih vse polno, ki se sklanjajo zdaj naprej, zdaj se naslanjajo nazaj, zdaj upirajo komolec v kolena, tišče glavo v dlaneh in čakajo.

Minilo bo, minilo bo, se tolaži gospod Izidor. Bil sem v svetovni vojski, šest mesecev sem preživel v

strelskem jarku, bili so ruski zimski meseci. V jarku se je zbirala voda, grda in ilovnata, čez dan sem se je ogibal, zvečer pa sem zadremal in se zbudil po noči moker, umazan in trepetajoč od mraza. Doživel sem vsega skupaj devet bobnajočih ognjev in trikrat sem prišel živ iz ognja strojnih pušk. In tudi pred vojsko mi niso cvetele rožice.

Njegove oči obstanejo na lepem tilniku gospodične Ančke. Gospod Izidor je že dostikrat trdil, kako mogočno učinkujejo naše misli na daljavo. Pri tem ni imel v smislih samo smešne strani, namreč tega, da se tisti, na katero stanovitno mislimo, kolca, temveč uvaževal je celo zadevo kot znanstveno in torej popolnoma važno. Kar v mislih, je veljalo pri njem tudi v pogledu. Zagledal se je torej ostro v beli tilnik gospodične Ančke in zraven je mislil nanjo, kolikor je mogel. In res. Ančka je postala nervozna, pogladila je svoje čelo in naenkrat se je tudi ozrla. Oči so se ujele, pomižknila sta si, siva teorija gospoda Izidorja je bila praktično potrjena.

Virtuoz je pričel brbljati in brbljati po visokih oktavah, gospod Izidor in gospodična Ana pa sta se prijetno zamislila. Toda življenje ukrene vse tako, da ni naše veselje prekratko in da tudi naše najslajše misli ne trajajo predolgo. V tem slučaju je dalo va-jeti v roke virtuozu, ki je naenkrat dvignil roke in usekal, neusmiljeno usekal, ne oziraje se na levo ne na desno, po basih. Iz lepih sanj je zbudil oba: gospodično Ančko in gospoda Izidorja.

— Osel, je siknil Izidor, sunil z glavo kvišku in se ves stresel.

Druga in tretja točka sporeda sta bili s tem končani. Čakala je še četrta točka. Virtuoz je vstal in po dvorani je zašumelo, zahrumelo in zaropotalo. Vse je ploskalo, tapotalo in kričalo: Živio, bravo, bis, bis, bis!

Koncert je minil hrupno in navdušeno. Le neradi so zapuščali poslušalci dvorano. Zdaj se je ustavila gruča tu, zdaj tam, vsi so se obrnili, pričeli ploskati in kričati, toda virtuozu ni bilo več na izpregled. Mesto njega je prišel sluga, zaprl je klavir in ga pregrnil z zelenim suknom.

Gospodična Ana je bila med prvimi v garderobi, dobila je naglo svoj rdeči plašč, se ogrnila, zavila glavo v bel šal in gledala pozorno po ljudeh. Mešala se je tu in mešala tam tako dolgo, dokler ni zagledala velikega nosu gospoda Izidorja, ki je s klobukom na glavi in dvignjenim vratnikom odhajal iz dvorane. Pomagala si je naglo naprej, se prerila prav do njega in hotela dalje, kakor da ga ni opazila. Toda gospod Izidor jo je takoj zagledal in spoznal, nalahka ji je položil roko na rame in se dobrohotno smejal.

— Le ne tako naglo, v nebesa še vsi lahko pridemo!

— O, dober večer, je rekla gospodična Ana in se nasmehnila, toda ne posebno prijazno. Zablislilo se

ji je v glavi, da mora človek kazati po koncertu primerno resnobo, s katero prepoji dušo umetniški večer.

— Kako ste kaj uživali, je zategnil gospod Izidor.

— Še ne kmalu tako. Tak koncert gre človeku do srca in vsega izpremeni.

— Da, je odgovoril on in sklenil v svojih mislih takoj, da ne pove in ne prizna nikomur, kako se je današnji večer dolgočasil. Tudi jaz sem vesel, ker sem bil deležen takega užitka. Kako ta mož, kako briljantno igra!

Gneča je bila hujša in hujša in le počasi je rinila množica skozi vežo in duri na plano.

— Kako je lep! se je čul od nekod nedolžen deklinški vzklik.

— Kako nedolžno gleda, je izrekla postarna gospodična.

Gospod Izidor je stopil na trotoar in pohitel za gospodično Ano, ki je drobila pred njim.

— Sem kar brez spremstva, je dejala, saj bom takoj doma. In zasukala se je na peti in dostavila: Umetnost je res največje bogastvo, ki ga premore človestvo.

— To je res, je odgovoril on, toda čas bo, da se vrneva v življenje in postaneva spet navadna zaljubljena zemljana.

— No, je vrgla zaničljivo z jezika Ana, mene pač ni treba sumničiti s takimi pripombami.

— Prizanesite, je rekel in se zasmejal, toda sebe imam na sumu. Tobaka sploh več ne kupujem.

— Zakaj ne? je vprašala radovedno.

— Ne morem viti cigaret. Moja slina več ne drži. Gospodična Ana je udarila z nogo ob tla in obstala.

— Z vami sploh več ne govorim. Hvala bogu, tukaj sem doma!

Poiskala je v pompaduri ključ in odklenila vrata. Zmuznil se je za njo, jo prijel za obe lici in jo gledal.

— Zakaj pa tako pomežikujete? se je zasmejal.

Udarila ga je z rokavico po ustih, ga zrinila ven in zaklenila vrata.

Obstal je na robu trotoarja, se še vedno smehljal in gledal po ljudeh.

— Kakšna hinavščina je tak-le koncert, je mrmral zase, zamahnil z roko in se odgudal velik in nekoliko upognjen proti široki razsvetljeni kavarni, ki je stala na spodnjem koncu ulice.

Ljubi Kurent.

Po štirih letih je prišel na dopust korporal Janez. Ko pa zagleda Mico in vidi da pestuje malega dečka, se nekoliko razjezi. Potem pa pristopi in pravi: O ti, Mica, za božjo voljo, kaj pa si naredila? Vidiš, ko bi bila mene poslušala takrat — pa bi bil že lahko takšen — — —"

Ožigosani bankovci.

<i>Saldiert</i>
<i>Feldpost</i>
<i>B. P. K. S.</i>
<i>Preis</i> _____ <i>K</i>
<i>Franco Station</i>
<i>Der Vorstand:</i>
<i>3. Feldkomp.</i>
<i>Portofreie Dienstsache</i>
<i>Vinkuliert!</i>
<i>Gewicht</i> _____ <i>kg</i>
<i>Schuhcreme</i>
<i>Kemische Feinputzerei</i>
<i>Einsatz für 1 Flasche 3 K</i>
<i>Für Klosettgebrauch</i>
<i>Papir nič ne velja!</i>
<i>Magazin links, unten</i>
<i>Abgestempelt!</i>
<i>Pogrebno podjetje</i>
<i>Amortisiert</i>
<i>Leere Kisten zurück!</i>

Dvorazumno.

Gospodinja: Zakaj pa niste gosti s seboj prinesli, kakor sem vam naročila?

Kmetica: Saj nobene ni bilo.

Gospodinja: Tedaj bom pa drugokrat sama tja šla, potem bo gotovo kakšna tam.

Avstrijski cesar v nebesih.

Ko je cesar Franc Jožef umrl in pred nebeška vrata prišel, ga sv. Peter vpraša: „Kdo si in kaj hočeš?“ — Cesar odgovori: „Jaz sem avstrijski cesar po božji volji in prosim, da me peljete na oddelek za umobolne.“ — Sv. Peter pravi: „To vam ne verjamem, grem prej Boga vprašat.“ Ko pripelje sv. Peter cesarja pred Boga, ga vpraša, če je res to avstrijski cesar. Bog ga gleda en čas, potem pravi: „Res, da sem vsemogočen, pa se ne morem domisliti, kdaj bi bil jaz tega človeka za cesarja naredil.“

Moderna umetnost.

— „Gospod, potrebujem 2 bergli, prisilni jopič in morfijsko vbrizgalnico...“

— „Ste pač oskrbnik blaznice?“

— „Ne, režiser. Uprizorimo moderno igro.“

Opisano.

— Gospod urednik, včeraj ste me v vašem listu nazvali sleparja.

— Nemogoče, gospod! Priobčujemo samo novosti.

Nobel.

Gost (baron)! Natakar, prinesite za mojega sultana kakšno kosilce.

Natakar (zavpije v kuhinjo): Pasje kosilce za gospoda barona.

Prinčeva vzgoja.

Profesor: Ali poznate znamenito gorovje v Rusiji, visokost?

Princ (ki ne ve odgovora, potegne v zadregi uro iz žepa in jo gleda).

Profesor: Prav, visokost, Ural hočete reči. Morebiti mi znate povedati še neko drugo gorovje v Rusiji?

Princ (zopet molči in gleda nagačeno kavko kotu).

Profesor: Hej, kar povejte, visokost, saj imate besedo na jeziku: Kav... Kavkaz!

Moč navade.

Fotograf (Viljemu): Tako... prosim, zdaj prav prijazen obraz...

Zaslужek...

! lščejo se zanesljivi, idealni ljudje boljševiškega mišljenja, ki bi postali v svobodni ruski republiki rablji po poklicu. Ljudje, ki so bili že kje v praksi in tovariši, ki so absolvirali boljševiški moralni kurz, imajo prednost. Prejšnji generali, ki so izurjeni in prilože pričevalo o prebitem boljševiškem kurzu, niso izključeni. Zahteva se izjemoma deseturni delavnik; plača v papirju po volji interesenta. Orodje, vrv ali puško je po možnosti prinesiti seboj. Prošnjo z navedbo usposobljenosti je vposlati pod šifro „Rabelj po poklicu“ naravnost na komisariat Smrti, oddelek za moritve. !

Uganka.

A: Zakaj se zajec belega psa bolj boji, kakor črnega?

B: Ne vem.

A: To je vendar lahko uganiti, — ker zajec misli da je pes suknjo ssel in da je v sami srajci, zato se ga bolj boji, ker misli, da ga prej vjame.

Ni isto.

A: Oprostite, kako daleč je iz Trsta v Zagreb?

B: Ravno tako daleč, kakor iz Zagreba v Trst, to je vendar samo ob sebi razumljivo.

A: To se nič samo ob sebi ne razume, ker je od sobote do nedelje 1 dan — od nedelje do sobote pa 6 dni.

Tiskarski škrat.

Dobro stoječ uradnik v malem mestu se želi poštno ležeče seznaniti z neomadeževano mladenko prikupne vnanjosti v svrhu poznejše množitve. Ponudbe s sliko poštene ležeče pod „Dobro stoječe premoženje“.

Odjek.

Ljubljanski dogodek: Meni pravijo diplomati „Incident“. Čim manj me je, tem bolj sem ponosen na ta beštri priimek. Podoben sem strahu, k je znotraj prazen, zunaj ga pa nič ni: ni čudo, da se me nekateri bojé. Cela rajda generalov me pretipava ter ošlatuje. Najstarejši njih Famediterra pl. Zemljelačni, grabi kakor stepec po zraku, da bi me prijel.

Logaška dogodivščina: Slepe miši se gre.

Zaloški odmev Segré.

Najmočnejši ptič.

Očka je pravil zgodbo o orlu, češ da je otroka odnesel in je najmočnejši ptič na svetu. Nežika, ki je to poslušala, reče na to: „To pa ni res, da bi bil orel najmočnejši ptič, ker je enega otroka odnesel, saj je pred kratkim štoklja pri nas dva otroka nenkrat prinesla“.

Žalostna Jugoslavija.

Risal Henrik Smrekar.

Jugoslavija: „Tako rada sem ga imela, zdaj se pa z drugo pajdaši!“

Milost.

Katehet: Tako ste slišali, otroci, kakšne milosti se prejemajo pri sveti birmi. Torej ponovimo. Jakob Ulčar, kaj si dobil spomladi pri birmi?

Jaka: Uro in eno ruto sladkega lecta.

Moč analogije.

Slovničar: Trdan, kako pravimo ljudem, ki živé po vseh višjih zapovedih ali skratka po Bogu?

Trdan: Pobožni!

Slovničar: Kako bi pa dejali ubožcem, ki ne premorejo nič ali malo premoga?

Trdan: Premožni!

Beračev humor.

Berač potrka na vrata: „Ubog nadležen rodbinski oče...“

Milostiva: „Kaj hočete? Saj danes vendar ni petek!“

Berač: „Res je, gospa, ali želodca še nisem tako dobro zdresiral, da bi čutil lakoto samo v petek.“

Takoj na mestu.

Korporal ima šolo o strelnih patronih ter vpraša strelca Janeza Koprivca: „No Janez, povej mi kaj je patron?“

Janez: „Sv. Lukež“.

Korporal: „Osel, patron od ognja“.

Janez: „Sv. Florjan“.

Huda pesem.

Kdor mi tebe vzel bi, dekle,
kar takoj bi nadenj šel,
brušeni bi meč opasal,
sek! pa bi mu glavo vzel.

Kdor ti venček vzel bi, dekle,
joj, da še misliti ne smem —
veš, najbolje bo preljuba,
da kar sam po njega grem.

Janez Kos.

Pesemca.

Mnogo rož v širokem polju,
mnogo jih cveti,
mnogo ptic v zelenem gozdu,
mnogo jih žgoli.

Mnogo ljubic po deželi,
mnogo jih živi,
ali zame samo ena,
in še tej do mene ni.

Kovačev.

Kritikom rim.

Pustimo črke! Kdo tehtal bo nje,
ko se strasti in viharjev nam hoče!?
Rimajmo živo življenje pojoče,
kakor se rimata fant in dekle!

To je zato.

Lojze: Prej se je reklo pri vaši krčmi „Pri beli ovčici“, zakaj ste jo zdaj prekrstili, da se ji pravi „Hudičev brlog“?

Jaka: Ker sem krčmo prepisal na svojo ženo.

Na vežbališču.

Častnik zakliče: Pozor! Vsi stoje kot sveče, nihče ne trene. Nenadoma se zakrohota novak Cmokavzar. Krohota se brez konca. Častnik: Cmokavzar, grom in strela, peklo in nebesa, kaj pa delaš?

Cmokavzar: Pokorno javljam, ne zamerite! Pred štirinajstimi dnevi sem bral slan dovtip, in ravno zdajle sem ga pa — potuhtal.

V šoli.

Francku uide glas — pa ne iz ust.

Učitelj: Kaj pa je to? Kaj smeš doma tako delati?

Franček: O ne, doma smejo samo oča.

Ribniška.

Ribničan in sinek stojita ob potoku in gledata, kako se ribe podijo po bistri vodi. Povsod pa vlada splošna tišina.

Sinek se spomni krika in vika, ko doma z bratci nori, in vpraša:

„Oče, kako pa je to, da ribe tako molčijo?“

„Pretetu nu bodi — kaj bi ti, kröta, govoril, če bi smrček pod vodo držal? Z.“

Usmiljeno srce.

Hišna: Gospa grofica, pred vrati stoji starka in prosi stare, ponošene obleke.

Grofica: Obleke nimam, ali star modni žurnal lahko dobi.

Med slikarji.

— Zdravo, brate, slednjič slednjič si se vendar ojunal? Delaš? Si letos kaj razstavil?

= Da.

— Ah, čestitam! Pa kaj si razstavil?

= Sultana na pasji razstavi.

Ljubljanska.

— „Držite jezik za zobmi in molčite!“

= „Gspud, al tu nč ne pumaga, če ga mam za zubmi, zetu ke mam jest u zubeih take lukne, de mi skus ne ceu jesk uide, pol pa ku čut, da je enkrat udzunej gofle, pa začne kar sam žlubedrat.““

Lončarjeva odrezavost.

Vajste de, nu — v Postojno pridem, me je pa an gaspud dražil. Pa sem se mu bil tudi dobro odrezal.

Vprašal me je: „Küliku košta lončén bajs?“ Jest pa sem mu djal: „Kaj me tu sprašujete, se ga ne boste kupili?“ — „Ali le povejte, külüko košta?“ — „Vajste kaj, gaspud, mati županja v Čebrovi vasi so me tajli dvakrat v r . . . pihat zanj, dajte me vi trikrat, pa bo vaš!“

Koroška republika.

Ljublj. koresp. urad je poročal, da vlada na fronti med Tirolci in Korošci nesoglasje, to pa radi tega, ker so jim Tirolci že pojedli prva dva zloga — repu-blike.

Stipica Radić.

Kdaj postane Stipe značajan?
Edino kadar pride na vislice, ker tam ne more več spremeniti svoje barve.

Viljem — slovanofil.

Ko je Vilko bežal na Holandsko, je pel „Kje dom je moj“...

Ljubi Kurent!

Avstrijski general pride inšpicirati Janeze v Judenburg ter vstopivši v prvo barako povpraša poleg vrat stoječega moža:

„Ali ste že kedaj poljubili kako osemnajstletno dekle?“

„Še ne, excelenca!“ se jadrno odreže možakar.

„Tepec!“ zarohni general.

„In Vi,“ povpraša poleg stoječega prostovoljca.

„Da!“ se je glasil odgovor.

„No vidite, ravno taka slast, kakor poljubljati osemnajstletno dekle je, dobiti italijansko kroglo v prsa...“

Vsem moralistom!

Prosim te usmiljeno in moralno čuteče srce par tisoč kron posojila, da si nabavim nove hlače in suknjo, ker drugače nisi varen pred pohujšanjem. Prosim pod „Državni uradnik“.

Ibsenovi „Strahovi“.

Ker pastor Mangers ne more pregovoriti gospe Alvingove, da bi dala zavarovati svoj azil, bi to svetoval vsaj Nučiču, ker videl sem precej zelih pošasti...

Hrabri Lah.

Risal Henrik Smrekar.

»Male detto porco! Ješt ga
storila tišta Slovens, brutto
schiavo, žmirom namlatit'!
bastonato! Tutto caputto!«

»Aiutto, aiutto! Tutto
perduto!«

Boroević na komando Eugena pri spovedi.

O Veliki noči leta 1918. je vojskovodja Eugen pregledoval vojaško krdelo pod komando Boroevića. Prisedši v vojašnico, je našel vojaštvo v polni paradi. Takoj pusti poklicati Boroevića na odgovor, kdo ga je izdal, ker slični pregled mora biti vedno strogo tajno. Nato Boroević pokorno javi, da nihče. „Kako to?“ zagrmí vnovič Eugen, „saj ste vsi paradno oblečeni.“ Boroević odgovori dalje: „Vaša cesarska Visokost naj blagovoli na znanje vzeti, da ima vojaštvo običajno velikonočno spoved, vsled tega so vojaki praznično oblečeni.“ — „No, če je tako, pa odpravite prej spoved.“ — Ko dospo vojaki v kapucinsko cerkev, katera je bila z mnogobrojnimi spovednicami napolnjena, se je spoved pričela. Medtem, ko so se drugi spovedovali, sta oba magnata še takratne mogočne Avstrije stala, kakor bi jih k škropivnemu kamnu prilepil, seveda tako po koncu, kakor da bi bila vsak en fižolov kol požrla. Med spovedovanjem se začuje od neke spovednice glasno psovanje, — spovednik namreč je nekega pešca grozno z raznimi psovkam¹ obkladal, med drugimi je tudi glasno rekel: „Poberi se ti svinja,“ in je zaloputnil okence. Kmalu nato pa opozori Eugen Boroevića, da danes ko je on komandant, je tudi on obvezan spoved opraviti ravno tako kakor vsak navaden pešec. Ko Boroević to začuje, mu je vroče postalo, ker se je bal priti sličnemu strogemu spovedniku pod meč, da bi ga ravno tako ne spoliral, kakor je malo prej čul, in sicer radi tega, ker ni bil še od tistega časa, kar se je oženil pri spovedi. Končno se ojunāči, ter stopi k enemu bližnjemu civilistu, mu stisne par kronic v roke, ter pravi: „Vi, prijatelj, bodite tako prijazni, dajte mi pojasnilo, ker vem, da ste bolj poznani tukaj, kateri spovednik je bolj miren in potrpežljiv da ne razgraja nad starim grešnikom, kakor sem ravnokar čul?“ — „Prosim gospod general,“ odgovori civilist. „Vidite tam tretjega, spovednica tamkaj notri je neki popolnoma gluhi kapucin, on se nič ne briga, on vam bo dal kar blagoslov, vi pa mu povejte, kar hočete, ker itak ne sliši.“ Takoj se poda Boroević k imenovani spovednici, poklekne in si misli: „Ta ne sliši ničesar, torej mu zatrobim retirado in sicer: „Tra-ra, trata-trata, tra-ra-tratita-ta! itd. Slučajno pa je bil gluhi kapucin bolan in ga je nadomestil neki mlad vojni kurat. Ko je Boroević končal s trobentanjem, je mladi vojni kurat, ko je naredil z desno roko blagoslovne ceremonije odtrobil: „Ti-tadra-ta, tadra-ta, tadra-ta.“

Oplašeni kozel.

Nekoč so potovall trije rokodelci in sicer en Italijan, Nemeč in Francoz. Ker pa dolgo časa niso dela

dobili, so sklenili, da bodo začeli po deželi krasti, da se preživijo: Pridejo do neke gostilne in gredo na korajžo brez denarja vanjo in naročijo jedila in pijače. Italijan kot vaje ogleduh je kmalu iznašel, da je v hlevu en kozel, ki bi bil dober plen. Res se Italijan prvi na plen spravi in komaj je bil eno minuto v hlevu, skoči ven in zavpije: „Bruto, bruto šinjore, taku ga smerdi, da sem ga mogel bežat.“ — Potem gre Francoz v hlev, čez dve minuti jo že ven pripiha ter pravi: „Oui, oui, — monsieur, smrdi kot pošast.“ — Sklepčno gre Nemeč noter, a ko ga je kozel zagledal, se je splašil in je ven zbežal, ker je Nemeč bolj smrdel od kozla.

W. C.

Vojaki folkloristi so mi često pravili, da jih je po Galiciji, Ukrajini in soseščini zbadalo v oči ter — nos pomanjkanje zasebnega kotička pri hišah. Pred leti so bile pri nas razmere iste. Posebni odbori so, hodeč od kmeta do kmeta, širili smisel za to koristno napravo. Prišla je nekdanja komisija do nagluhega starca v Beli Krajini:

— Slišite, očka, kje imate stranišče?

— Aaa?

— Kje je vaše stranišče?

— Sinoči smo ga zmetali na skedenj. Je bilo že suho.

Skoraj gotovo.

Soproga: Vidiš, dragi mož, tam nasproti tisti gospod zmiraj na mene gleda, kadar se oblačim.

Soprog: Zakaj se pa pri oknu oblačiš?

Soproga: Saj se ne, saj se vedno skrivam v kot.

Soprog: No pa se ti k oknu postavi, pa se bo on skrtil.

Opravičen vzrok.

Sodnik (k zatožencu): Ta mali izraz ste morali vi takoj z zausnico poplačati?

Obtoženec: Moral sem prav kratek odgovor dati, ker se je vlak že premikal.

Kaj je sreča!

(Resnična dogodba.)

Moj prijatelj, Italijan, ki je lomil nemščino, je imel delati med drugimi tudi izpit iz kanoničnega prava v Gradcu. Doktor teologije mu da vprašanje: Kdo je v šili naslednik papeža, ako ta še ni izvoljen? V dvorani je bilo več Italijanov kolegov. Vprašani ni znal odgovoriti. Jezen se obrne proti svojim kolegom, ne meneč se za nemške profesorje ter zakolne italijan Ostia, a, kaj me vpraša?

Profesor: Ja, ja, docela prav. Ostriga!

Med vežbanjem.

Narednik: Torej čemu imate usta?

Rekrut (ki je govoril med vežbanjem): Da govorimo!

Narednik: Osel, zato da molčite!

Uganka.

Kot igla sem drobno, kadar sem celo;
rabi me slednji čevljar.

Če zmanjšaš me, bolj postanem debelo;

ljubi me zlasti žganjār. Sli—šice—oils

L. 1933.

Učitelj: Trdoslav, kako se je imenovala ona gnila država, ki je razpadala tedaj, ko si se rodil na svet?

Trdoslav izpodbudno molči.

Učitelj pomaga: No, avstro-ogrška ...

Trdoslav: Moharija!

Iz zasedene Koroške.

Ljubljanski Narodni svet hrani pismo naslednje vsebine:

Ljubi odsek za obsedeno ozemlje!

Podpisani Juri Maček sem na sejmu kupil dva nova klobuka, nekaj usnja in žeblice, vse vkup za 500 K. Domov grede so me prestregle nemške tolpe in pobrale vse te stvari. Prosim, naj zahteva kateri na mirovnih pogajanjih odškodnino zame, ker sem hudo prizadet.

Juri Maček.

Dva zakonca.

Bila sta dva novoporočenca ki sta se prvo leto prav dobro razumela. Sčasoma pa je dobil soprog poželenje, da pride malo v veselo družbo; tako pride prvi dan ob 10 uri zvečer domov. Komaj vstopi v sobo, se je že pričela pridiga in očitanje na vse močje načine.

Drugi dan ostane mož do 11 ure. Da bi se pa iznebil novega ropota in neskončne pridige, je sklenil to preprečiti. Takoj na pragu si je sezul čevlje, je stopil v bližnjo kamrico kjer je služkinja spala, vzal je iz kotiča staroversko rudečo marelo in gre tiho v spalno sobo. Tam se postavi med posteljami, odpre veliki dežnik precej naglo, kar je povzročilo ropot, in stoji prav mirno pod odprtim dežnikom pred posteljo. Soproga se zbudi, pogleda in se ustraši ter zavpije:

„Moj mož, ni dovolj, da si pijanec postal, si še oblažil povrhu!“ — to se on odreže: „Prav nič nisem pil, samo čakam pod dež-“

nikom na hudo uro, ker bo začelo grmeti, treskati in deževati.“ — Soproga ne odgovori ničesar, se obrne na levo in hoče naprej spati. Soprog hitro dežnik zapre, ga postavi v kot ter leže spat na drugo stran, tako da je bil stari avstrijski cesarski orel narejen.

Drugi dan opoldan prinese soproga kosilo na mizo, porine krožnik pred moža brez vsake besede in odide v kuhinjo, kjer je sama obedovala.

Tretji dan ravno tako. „Oho!“ je dejal možicelj, „to pa ne bo držalo, saj nismo pri trapistih; prej je preveč govorila, sedaj pa nič, to se ne bo držalo, temu moram konec narediti.“

Četrty dan pride zopet soprog k obedu. Med tem ko je šla soproga v kuhinjo po kosilo, je on prižgal svetilko in komaj ona s kosilom vstopi, je začel z gorečo svetilko pri belem dnevu svetiti povsod, kjer je bila kaka odprtina ali kak prostorček, namreč pod posteljo, pod mizo, v kamrico itd. Ko ga soproga nekaj časa gleda, vpraša: „Za božjo voljo, kaj pa vendar iščeš?“ Nato pihne on luč in pravi: „Nič, sem že našel, tvoj jezik sem iskal“ ...

Pri spraševanju.

Katehet: No, vi, povejte mi, kaj je zakon?

Mož: Zakon je z medom namazan križ.

Katehet: Pojasnite mi, kako to mislite?

Mož: Žena poje med, možu pa križ ostane.

Odkritosrčnost.

„... Glej, prijatelj, jaz ti odkritosrčno povem, da sem svojo soprogo prvo leto imel tako rad, da bi jo bil skoraj požrl, — drugo leto mi je bilo pa žal, da je nisem.“

Begunsko taborišče pri Ptujju.

Dr. Ksaver Ypsilanti je potrosil cel stolpič velikega dnevnika, da popiše obupni položaj pregnancev v Strnišču. „Kurent“ označi to sliko v eni sami besedi: Strnišče — stranišče.

Dober razum.

Sodnik vpraša kmeta, če on sploh pozna pomen prisege. — Na to mu kmet odgovori: „O, poznam, ako prisežem, jaz dobim pravdo, ako priseže on, jo dobi pa on.“

Drzen prosjač.

Aretiran prosjač gre pod varstvom orožnika po mestu proti sodišču. Med potjo pravi arestant: „Prosim, gospod stražmošter, ker sem danes prvič v tem mestu, prosim, da me z znamenitostmi tega mesta seznanite.“

Adrija — pljuča Jugoslavije.

Risal Henrik Smrekar.

Desetorica v Parizu:

„Ali naj ji pustimo vendarle košček pljuč? . . . Sicer pa . . . naj poskusi
— s Solunom dihati!“

